

4 V's (voorkennis gebruiken, voorspellen, visualiseren, vragen bedenken)

INFORMATIE

<p>Doel Een (informatieve) tekst gemakkelijker en sneller begrijpen.</p> <p>Werkvorm 4 V's: voorkennis gebruiken, voorspellen, visualiseren, vragen bedenken.</p> <p>Tijdsduur Hangt af van tekst- en groeps-grootte.</p>	<p>Niveau **</p> <p>Vorbereiding Laat de studenten zelf een tekst kiezen tijdens de les of selecteer zelf (docent) meerdere teksten voor aanvang van de les.</p> <p>Materialen De tekst of het artikel kan zowel digitaal als op papier worden aangeboden.</p> <p>Nut van de opdracht Een (informatieve) tekst gemakkelijker en sneller begrijpen.</p>
--	--

STAPPENPLAN (ACTIVITEITEN) VOOR DE DOCENT

Introductie

- Leg uit waar de vier V's voor staan, eventueel met voorbeelden. Zet ze op het bord of in de opdrachthand-out. De eerste twee stappen worden vóór het lezen van de tekst uitgevoerd; laat de tekst wel scannen (titel, tussenkopjes, plaatjes, bron, inleiding, kernzinnen). De laatste twee stappen worden voor, tijdens en/of na het lezen van de tekst uitgevoerd.
- Voorkennis gebruiken. Wat weet je al? Heb je raakvlakken met het onderwerp van de tekst? Is er iets in de tekst wat jou doet denken aan jouzelf/je omgeving? Door indentificatie met de tekst wordt deze vaak gemakkelijker en sneller begrepen.
- Voorspellen. Waar zal de tekst over gaan (als je kijkt naar de titel, tussenkopjes, plaatjes, bron, inleiding, kernzinnen)? Wat verwacht je te weten te komen door de tekst? Wat verwacht je te leren van de tekst? Door deze vragen wordt de student gedwongen op macroniveau te lezen.
- Visualiseren. Tijdens de tekst maakt de lezer beelden (plaatjes of filmpjes) in zijn hoofd bij wat er gebeurt. Het kan eventueel ook door de lezer uitgewerkt worden in de vorm van een tekening, tijdlijn, afbeelding, grafiek, diagram, schema etc. Hierdoor krijgt de tekst meer betekenis en worden verbanden duidelijker.
- Vragen bedenken. De lezer bedenkt of stelt (bij voorkeur: noteert) enkele vragen bij (specifieke delen van) de tekst. Als (moeilijkere) variant kan er ook voor gekozen worden om vragen en antwoorden bij de tekst te bedenken voor een klasgenoot. Enkele voorbeelden: Wat is het onderwerp van de tekst? Staan er vooral feiten of meningen in? Wat is het doel van de tekst/schrijver? Voorbeeldvragen bij fictieteksten: Wie is de hoofdperson? Wat kan ik leren van dit verhaal? Hoeveel tijd verstrijkt er in het verhaal?

Uitvoering

- Laat studenten zelf in stilte de tekst lezen. Geef hen de tijd om de 4 V's te beantwoorden.
- Laat studenten de 4 V's invullen. Laat studenten bij voorkeur hun antwoorden noteren. Hiervoor kun je eventueel een hand-out gebruiken. Mondeling en klassikaal de 4 V's bespreken is ook een optie.
- Laat studenten de antwoorden vergelijken met een of meerdere klasgeno(o)t(en). Geef daarbij de opdracht dat ze goed kijken naar de overeenkomsten en de verschillen bij de ingevulde 4 V's.

Terugkoppeling

- Bevraag tijdens de nabespreking meerdere studenten. Geef dit ook van tevoren aan, om alvast een beroep te doen op individuele aanspreekbaarheid.
- Je kunt de studenten ook hun 4 V's en eventueel de hoofdlijnen van de tekst in (grotere en/of andere) groepjes met elkaar laten bespreken.

TIPS & VARIANTEN

- Gebruik als basis de werkvorm denken–delen–uitwisselen.
 - *Model* deze werkvorm eens of vaker (doe hem voor door hardop na te denken).
 - Houd de werkvorm kort.
 - Deze werkvorm kan individueel worden uitgevoerd, maar ook in tweetallen, in groepsverband of klassikaal.
 - De 4 V's zijn erg geschikt voor informatieve teksten, maar kunnen overal voor worden gebruikt; ook fictie.
-
- Je kunt de tekst voorlezen in plaats van door de studenten laten lezen. Daardoor train je wat meer de luistervaardigheid dan de leesvaardigheid.
 - Je kunt enkele V's weglaten of voor één V kiezen.

4 V's – hoe doe je dat?

STAP 1

Voer stap 1 en 2 (voorkennis gebruiken en voorspellen) van de 4 V's uit. Lees de tekst individueel en in stilte.

STAP 2

Noteer jouw antwoorden op alle 4 V's (voorspellen, voorkennis, visualiseren en vragen stellen).

STAP 3

Vergelijk na het signaal van de docent jouw antwoorden met een klasgenoot of jouw groepje of de klas. Welke overeenkomsten en verschillen hebben jullie?

STAP 4

Ga na of jouw antwoorden logisch zijn en vooral of je de hoofdlijn van de tekst nu goed begrijpt. Vul eventueel je eigen antwoorden aan op basis van opdracht 3.

Voorbeeld

Moeten ouders met een migratieachtergrond Nederlands praten met hun kinderen?

Stel, je besluit Nederland te verlaten om je met partner en kinderen in het buitenland te vestigen, bijvoorbeeld in Noorwegen. Ga je dan na aankomst op je nieuwe woonplek onmiddellijk Noors praten met je gezin? Ik denk van niet. En waarom zou je ook? Tot die tijd is er waarschijnlijk thuis Nederlands gesproken; het is de taal waar alle gezinsleden zich prettig bij voelen en waarin zij hun wensen, behoeften, emoties, blijdschap en ongenoegen kunnen uiten.

Door Folkert Kuiken.

Vreemd genoeg is het op veel scholen in Nederland nog de gewoonte om ouders met een migratieachtergrond te stimuleren thuis met hun kinderen Nederlands te spreken, en dus niet hun moedertaal. Hiervoor worden verschillende argumenten gebruikt. Om te beginnen laat de Nederlandse taalvaardigheid van veel leerlingen met een migratieachtergrond vaak te wensen over. Als er thuis Nederlands wordt gesproken, zo is de redenering, krijgen de kinderen meer Nederlandse input, waardoor hun taalvaardigheid toeneemt. Bovendien zien sommigen het niet hanteren van het Nederlands als een blijk van onwil om deel te nemen aan het maatschappelijk leven. Wie in Nederland woont moet dus Nederlands spreken en zich onthouden van het gebruik van andere talen. Maar kloppen deze argumenten eigenlijk wel?

Taalcontact

Taalcontact is ontegenzeggelijk een belangrijke factor bij het leren van een nieuwe taal. Hoe meer je je met een taal omringt, hoe sneller je die taal leert en hoe vaardiger je in die taal wordt. Er is daarom alles voor te zeggen om kinderen op zo jong mogelijke leeftijd met zoveel mogelijk Nederlands in contact te brengen. Maar het is zeer de vraag of ouders met een migratieachtergrond ook Nederlands moeten spreken met hun kinderen. Te gemakkelijk wordt ervan uitgegaan dat de

ouders daarvoor voldoende taalvaardig zijn in het Nederlands. Nieuwkomers in Nederland moeten weliswaar een verplicht inburgeringstraject volgen dat wordt afgesloten met een examen. Maar wie geslaagd is voor het inburgeringsexamen is niet per se een volleerd spreker van het Nederlands. Als ouders zelf nog elementair Nederlands spreken en een beperkte woordenschat hebben, zijn zij niet in staat hun kinderen een rijk en gevarieerd taalaanbod te geven, is niet voldaan aan de voorwaarden voor een goede taalontwikkeling. In plaats daarvan krijgen kinderen een onvolledig taalaanbod, met bovendien het risico dat ze fouten uit het taalgebruik van hun ouders gaan overnemen. En het is erg lastig om fouten die op jonge leeftijd zijn ingeslepen te verbeteren.

(...)

Lees het hele artikel op: <http://www.taalcanon.nl/vragen/moeten-ouders-met-een-migratieachtergrond-nederlands-praten-met-hun-kinderen/#:~:text=Wie%20in%20Nederland%20woont%20moet,hel%20gebruik%20van%20andere%20talen.>

Stel jezelf hardop denkend bijvoorbeeld de volgende vragen – of vraag aan de studenten:

- Voorkennis gebruiken. Wat weet ik al over meertaaligheid?, Ken ik deze website?
- Voorspellen. Wat zou het antwoord op de vraag in de titel zijn? Waar zou ik het antwoord kunnen vinden?
- Visualiseren. Kan ik mezelf een situatie inbeelden uit mijn eigen omgeving waar de situatie in de tekst voorkomt?
- Vragen stellen. Wat staat er in deze alinea (in eigen woorden)? Wat voor soort tekst is dit? Wat zou dit moeilijke woord betekenen?

Zie voor meer voorbeeldvragen en uitleg : <https://www.begrijpend-lezen-oefenen.nl/uitleg-artikelen/wat-is-begrijpend-lezen/de-vier-v-s>